

De la tribu, al veïnatge universal LA COMPLEXA ECONOMIA ACTUAL

- M'ajudes amb l'examen d'Història de l'economia o què?
- Però si és molt fàcil!
- Doncs no me'n recordo, em faig un embolic amb les èpoques!
- A veure, les braves.
- Doncs si que han trigat... Ni que vinguessin d'Amèrica!
- És clar que vénen d'Amèrica, com moltes coses... Les patates, els tomàquets, el blat de moro, els cacauets...
- L'Ànec Donald...
- Ara us porto la beguda...
- Et deia que, per recordar bé, has d'imaginar, com si et muntessis una "pel·li".
- M'ho pots traduir?
- Per recordar que les primeres grans empreses es van crear quan es va descobrir Amèrica, m'imagino un port ple de mariners descarregant plata i or dels vaixells. Sorolls, crits... i una pudor! I Colom allà muntant-la i donant ordres.
- És a dir que he de recordar la pudor que feia un mariner.
- Ho has captat.
- Perdoneu, nois... Què havíeu demanat per beure?
- Ja no me'n recordo, i tu?
- Doncs jo tampoc...
- A veure, què passa? Que esteu als núvols o què?

- No, estem envoltats de mariners que fan pudor!
- Que fa olor de què? Doncs no he estat jo!

L'Europa del Renaixement dels segles XV i XVI inicia una època de transformació contínua que va significar una manera nova de relacionar-se econòmicament, tot facilitant l'aparició dels moderns estats nacionals. L'obertura de rutes marítimes noves cap a l'Àsia i el descobriment d'Amèrica van obrir, a més, un nou mercat mundial.

Les grans travessies marítimes implicaven la necessitat de fer grans inversions per poder comprar o llogar un vaixell, tenir diners per comprar mercaderies i alimentar els tripulants durant setmanes o mesos. A la tornada, les espècies, les plantes medicinals, les pedres precioses i la seda es venien a Europa amb grans beneficis. Com que una sola persona difícilment podia assumir aquesta inversió, es van crear les primeres societats. Amb els productes que venien d'Amèrica, aquest comerç va créixer encara més i es van començar a produir a Europa grans acumulacions d'or i plata, cosa que va afavorir que apareguessin els primers bancs.

- Què et sembla, Irene?
- Què és això?
- És una màquina de fer polseres. Poses la cinta de cuir per aquí, les boletes per aquí, i ella sola te les va muntant. Faràs 50 polseres l'hora, o més! Tu em dones un percentatge de les polseres que venguis...
- Deixa-ho, Adrià! Les meves polseres... Cadascuna és diferent, per això en diuen artesanía... Aquesta màquina les faria totes iguals.
- Si fos per tu, encara viuríem en coves...
- Espera... Aquest croquis és molt xulo! Em quedaria molt bé a l'habitació!

Fins a la Revolució Industrial del segle XIX, l'activitat econòmica va créixer gràcies a l'agricultura i el comerç. A partir de la Revolució Industrial, l'activitat econòmica es va passar a basar fonamentalment en la producció, que gràcies als nous avenços tecnològics, va revolucionar els processos de fabricació i de transport coneguts fins aleshores.

La producció i la comercialització de productes es va multiplicar. Els mitjans de transport, trens i vaixells de vapor, van aconseguir fer arribar més lluny i més de pressa que mai aquests productes. Les transaccions financeres van cobrar una importància fonamental, perquè el capital va passar a substituir la força del treball com el mitjà de producció més apreciat, ja que sobrava gent per treballar però faltaven diners per invertir en grans fàbriques.

- Oi que és xulo?
- Molt xulo! Tan xulo que, si l'estampes en samarretes, segur que se't vendran soles!
- No sé si m'agrada la idea, Leo...
- Pensa en els avantatges de la producció en sèrie...
- Que no, Leo! Que m'agrada perquè és pura artesanía, un exemplar únic.
- I tu, una artesana "pura"... I un exemplar únic...
- No et pensis...

Les crisis i les revolucions socials dels segles XIX i XX, filles de la Revolució Francesa de 1789, van culminar amb la gran crisi del 1929, que va desembocar en la Segona Guerra Mundial. El que ha vingut a continuació és un estat fort que intenta proveir la totalitat dels ciutadans d'uns serveis socials i una legislació laboral que protegeixi els seus drets, tot intentant que no es repeteixin les circumstàncies que van dur al desastre de la guerra mundial. Neix l'anomenat "estat del benestar".